

Hayat bazen hiç ummadığı zamanda hiç ummadığı şeyler öğretir insana.

Öğrenmek! Her yaşta mümkün olan bu içgüdüsel dürtü böylesi zor dönemde sığındığımız **bir liman** oldu... Düşünmek için daha çok vaktimizin olduğu pandemi sürecinde düşündükçe sorguladık, sorguladıkça öğrendik, **öğrendikçe fark ettik**, farkına vardıkça tekrar düşündük, sorguladık, öğrendik... Bu döngü bizi derinleştirdi ve belki de yalnızlaştırdı... Hayata ve mekana dair tüm fazlalıklarımızı attığımız, bizde **köklenmeyen şeylerden** arındığımız bu süreç belki de hayatın bize toparlanmak için verdiği **son şansı**... İnsanı insan yapan tüm değerlerden uzaklaşmamaya başladığımız; doğaya, çevremize ve kendimize zarar verdiğimiz, tüm hislerimizden ve değerlerimizden vazgeçtiğimiz adeta **robotlaştığımız** bu noktada gözle görülemeyen küçük bir şeyin gidişata **'bir dur'** demesiyle sarsıldık... Oradan oraya koştururken ertelediğimiz tüm sorular zihnimizde canlanmaya başladı. **Algının ufkundan**¹ hatırlanmayacak bir geçmişten gelen bir **hafıza** ile (şimdinin, geçmişin ve geleceğin hafızası ile) sorgulamaya başladık. Anılar, gelecek hayalleri ve hedefler... 'Şimdiye kadar nasıl bir hayat geçirdim? veya Nasıl bir hayat istiyorum? Nasıl bir çevrede yaşamalıyım? **Nasıl** bir ev-iş veya **mekânda** konforlu ve mutlu hissederim? Yaşamda beni yoran **fazlalıklar** neler? Nelerden **vazgeçebilirim?** Neler olmazsa **ben** olamam? Hayatımda tüm olan biten bana **neler hissettiriyor?** Şu kısacık ömürde gerçekten **yapmak istediklerim** neler? Hayallerimin ne kadarını gerçekleştirdim ve geri kalanı için **ne kadar vaktim var?**' içinde bulunduğumuz bu sorgulama hali aslında Nietzsche'nin de yazılarında belirttiği gibi bir **"ebedi dönüş"**². Ebedi dönüş sürecimizde hayatın **bir yolda olma hali** olduğunu düşünürsek şu an önemli **bir yol ayırımındayız**. Şairinde sorduğu gibi **'bu yol nereye gider?'** Yaşamının hızlı bir ölme biçimi olduğunu düşünürsek yaşam ve ölüm arasındaki bu ince yolda nereye gitmek ve nasıl gitmek istediğimiz artık bizim tercihimizdedir... Doğa bile 3 ayda kendi dengesine kavuşmak için çabalarken kendim/ bizim için de artık **değişiklik zamanıdır**. Ne olup bittiğini anlamaya çalıştığımız **"doğuşun ve kayboluşun başlangıcı"**³ olan bu kaos ortamı artık boşluk olmaktan çıkmalıdır.

Ömür bitebilir yoldan önce... O vakit erteleme ve yok sayma halinden kurtulup, dünya için, çevremiz için ve kendimiz için düşünceleri **eyleme dökme vaktidir**... Kendi tecridimizi oluşturduğumuz bu pandemi döneminde **bizi 'insan' yapan vasıfların tekrar vücut bulacağı** düşüncesi ile dünyayı, doğayı ve kendini seven bir topluma dönüşme ümidiyle...

Haziran 2020 / Ebru Hacıođlu

¹ Merleau-Ponty'e göre **algı ile yaşantı** yan yanadır. Algı beni dünyaya açan şeydir. Bu algı nesneden değil, ötekenden değil dünyadan aldığıdır.

² Deleuze'nin yorumuna göre Nietzsche'nin **ebedi dönüş** dediği şey; kişinin kendini içinde bulunduğu koşullara karşılık kendiliğinden gelişen sahici dürtülerle düşündüğü ya da eylediği, daima yeniden vuku bulan yaratıcı 'an'dır.

³ **"Kaos** boşluktur ama hiçlik değil... Kaos; tüm olası parçaları içeren ve meydana gelir gelmez yok olan ve tüm olası formları çekip çıkaran tutarlıksız, göndermesiz, sonuçsuz, gücül bir boşluktur. Kaos doğuşun ve kayboluşun sonsuz hızıdır" (Deleuze ve Guattari, 1991, s.118).